

Hovedpunkt, som jeg skal tillade mig et Dieblit at hvæle ved. Det er Spørgsmaalet om Afstemningsmaaden ved Folkethingsvalgene og ved Valgene af Valgmænd. Jeg finder, at det er en Modsigelse i vor Valglov, at, medens Afstemningen ved Landsthingsvalgene er hemmelig, er den offentlig ved Folkethingsvalgene og ved Valgene af Valgmænd. Jeg er enig med den ærebe sidste Taler deri, at man skal sørge for, at Valgerne faae en saa stor Indflydelse paa Rigsdagens Sammensætning som muligt, om jeg end ikke kan være ganske enig med ham i den Maade, hvorpaa han vil skaffe denne Indflydelse tilveie, og jeg troer derfor, at Alt, hvad der kan gøres for at lette Valgerne at afgive deres Stemmer, og navnlig lette dem at indfinde sig ved Valgene, det bør man gøre, især naar man derved bringer den Eenhed tilveie i Valglovens Bestemmelser, at Valgmaaden bliver den samme for Landsthingsvalgene som for Folkethingsvalgene. Jeg føler mig overbevist om, at den offentlige Afstemning ved Folkethingsvalgene foruden den hele store Besværlighed, som denne Afstemningsmaade medfører i sin praktiske Udførelse, tillige har den Ulempe, at den lægger et Tryk paa mange Valgere, et Tryk, der virker i den Grad stærkt, at flere af dem afholde sig fra at deeltage i Valgene, fordi de nemlig generes ved at skulle ligeoverfor Folk, af hvem de ere mere eller mindre afhængige, stemme enten saaledes, som disse ville have det, og altsaa ofte imod deres egen Overbeviisning, eller ogsaa at lade være at stemme. Jeg skal derfor tillade mig til anden Behandling at stille Forslag om, at Valgene af Valgmænd og Valgene af Folkethingsmænd skal foregaae paa en lignende Maade som den, der finder Sted ved Landsthingsvalgene, nemlig hemmeligt. Det er paasaldende, at denne Afstemningsmaade ikke forlængst er bleven indført i vor Valglov, men ved den nu foreliggende Forandring i Valgloven tilbyder der sig jo en naturlig Anledning til at faae en Forandring gennemført i denne Retning. Det vil være de ærede Medlemmer, som have nogen Kundskab om den hemmelige Afstemningsmaade, hvor den hidtil har været anvendt, bekendt, at den i og for sig ikke fremkalder Valg, der ere meget væsentligt forskellige fra dem,

der finde Sted ved den offentlige Valgmaade. To Exempler i saa Henseende have vi ved det sidst foretagne Valg til den nordtyske Rigsdag. En Indvending mod den hemmelige Afstemningsmaade er jo den, at man ved den vilde gjøre det let for den store Arbejderbefolkning at gjøre sin Stemme gjældende og derved lægge Fleertallet af Valgene i denne Befolknings Haand. Men nu er det en Kjendsgjerning, at uagtet der har været arbeidet stærkt for at skaffe Arbejderne i de tydske Lande nogen Repræsentation i denne Rigsdag, hvilket man skulde troe var let, da Valgretten var almindelig og Afstemningen hemmelig, saa er det dog ikke lykkedes at skaffe en eneste saadan Repræsentant valgt. Jeg siger dette for at berørlige ærede Medlemmer, som mulig i denne Henseende maatte nære nogen Frygt, og jeg skal henvisse til, at ganske lignende Erfaringer har man gjort paa andre Steder, hvor denne Valgmaade har været anvendt, uden at man har sporet nogen Ulempe i saa Henseende, hvorimod det maa erkjendes, at den hemmelige Afstemning i alle Tilfælde giver de Valgere, som ville benytte deres Stemmeret, en Frihed til at udøve denne Ret, som de ikke have, naar Afstemningen er offentlig. Dette er det eneste Punkt, som jeg seer, der er tilbage af dem, der hidtil ikke have været berørte af Punkter, som jeg kunde ønske at lægge nogen Vægt paa, og jeg anseer det for at være saa vigtigt, at det i mine Dine vilde være beslægtigt, om man ikke kunde træffe en saadan Ordning ved den forestaaende Behandling af Valgloven. Jeg skal derfor tillade mig at stille Endringsforslag i saa Henseende.

Rübnel: Jeg skal i Anledning af det Punkt, som den sidste ærede Taler berørte, kortelig erklære, at jeg er af modsat Anskuelse. Jeg antager, at en saadan hemmelig Afstemning vil foranledige store og farlige Misbrug til Skade for Friheden. Da det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) selv har berigtiget den Misforstaaelse, der laa til Grund for hans Udtalelser om § 81, kan jeg i Et og Alt slutte mig til de af ham fremsatte Bemærkninger. Han kom ved at tale om § 81 til at nævne Stem-